



Ročník IX

květen 2007

číslo

5

# SETKÁVÁNÍ

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

# úvodník

## Svátky uznávané i opomíjené

Minulý měsíc začal velikonočním týdnem – znovu jsme si mohli připomenout události a význam Velikonoc, které jsou základem existence církve Ježíše Krista a centrálním bodem křesťanské víry. Velikonoce ovšem vnímá jako svátky i většinová společnost, jistě ne jako připomenutí utrpení, smrti a vzkříšení Spasitele, ale v souvislosti s nastávajícím jarem, zvyky a tradicemi, které jsou s těmito svátky spojeny.

Svátky, které jsou před námi, nanebevstoupení Páně a svatodušní svátky, už lidé žijící mimo církev za svátky nepovažují, a možná si s nimi nevíme rady často ani my. Zatímco Vánoce a Velikonoce jsou doslova nepřehlédnutelné, tyto dva svátky stojí spíše v pozadí, i když jsou to velké svátky církevního roku. Obě události, nanebevstoupení Páně i seslání Ducha svatého, jsou součástí vyznání víry, a proto jsou nepominutelné, i když nejsou spojeny s žádnými lidovými tradicemi.

Věřící lidé obvykle hledají Pána Ježíše v kostele, v modlitbě, v rozjímání, ale všechna tato místa našeho setkání s Kristem jsou závislá na základní skutečnosti, totiž, že „vstoupil na nebesa a sedí na pravici Boha Otce všemohoucího“. Teprve toto spojení Ježíše ukřižovaného a Ježíše na pravici Boha Otce dává smysl jeho smrti. Všechno, co je napsáno v Novém zákoně o nanebevstoupení, je plně symbolů a je obestřeno tajemstvím – Ježíš odešel „neuchopitelným“ způsobem a právě tak opět přijde.

Bezprostředně po nanebevstoupení následuje seslání Ducha svatého. Začíná doba života církve v jeho moci a síle. Svatodušní svátky jsou naplněním Velikonoc. Připomínají nám, že také my jsme byli obdarováni Duchem svatým, že nám byla vtisknuta jeho pečeť. Říkáme-li, že „věříme v Ducha svatého“, opravdu rozumíme tomu, co pro nás Duch svatý a jeho dary znamenají? Duch svatý není jen jakýmsi přídatkem křesťanského života. On je ten, kdo nám otvírá oči a srdce, abychom poznali Otce a přijali Syna, abychom z bible zaslechli živé Boží slovo. Kéž by nám letošní svatodušní svátky byly novým impulsem, abychom otevřeli svůj život působení Ducha svatého. Prosbu o jeho příchod vyjádřil před 900 lety Anselm z Canterbury těmito slovy:

„Přijď, Duchu svatý, přijď ty, který v štěstí duši ochraňuješ a v nouzi při ní stojíš, který očišťuješ od nepravostí a uzdravuješ rány. Přijď, učiteli pokorných a soudce pyšných. Přijď, naděje chudých, posilo mdlých. Přijď, hvězdo na moři, přístave v ztroskotání. Přijď, Duchu svatý, a smiluj se nade mnou, připrav si mě pro sebe a skloň se ke mně v milosti, aby tvá velikost našla zalíbení v mé malosti a tvá síla v mé slabosti podle bohatství tvého slitování.“

Hana Dvořáková

# bude

## Květnové hudební nešpory

Konají se v neděli 6. května 2007 v 19.30 hodin v Červeném kostele (chrám J. A. Komenského na Komenského náměstí). Účinkuje Pěvecký sbor Masarykovy univerzity, sbormistr - Michal Vajda. Program: O. di Lasso, H. Schütz, A. Bruckner, L. Janáček, černošské spirituály. Biblické zamyšlení: Mgr. Štěpán Hájek. Výtěžek dobrovolného vstupného bude věnován sdružení Labyrint - integrovaná výchova slyšících a neslyšících dětí. Projekt podporuje Jihomoravský kraj. Pořádají a zvou sbory Českobratrské církve evangelické Brno 1 a Brno - Husovice.

## Nešpor pro Diakonii

Koná 20. května 2007 v 19.30 v Komenského kostele. Účinkují: Helena Pellarová – soprán, Harmonia Delectabilis, Lukáš Vendl, umělecký vedoucí. Program: Bernhard, Telemann, Zelenka, Štědroň. Nové CD představí Miloš Štědroň. Nešporní kázání: Jaroslav Vítek. Výtěžek dobrovolného vstupného bude věnován Diakonii ČCE, středisku v Brně.

## Pozvánka na Uherskohradištsko

Jarní autokarový zájezd pojedje v sobotu 19. května 2007 po trase: Brno–Slavkov–Bučovice–Střílky (prohlídka barokních soch na hřbitově)–Stupava–Buchlovice–Tupesy (muzeum slovácké keramiky)-Velehrad-Modrá (archeologický skanzen)-Staré Město-Uherské Hradiště (návštěva sboru a prohlídka města). Cena zájezdu 220,- Kč, přihlášky v kanceláři na Lidické ul. (Blahoslavův dům) nebo v kavárničce na Opletalově ul. Zve odbor křesťanské služby při II. sboru ČCE v Brně.

## Klub otevřených dveří

Každý čtvrtek od 10 do 12 hodin, Opletalova 6

- 3. 5. Volné téma
- 10. 5. Symbolika ve výtvarném umění
- 17. 5. Tajemství o miminkách
- 24. 5. Výlet na přání
- 31. 5. Modlitby matek

## Program Kavárničky v květnu

Kavárnička se schází každou středu v 15 hodin a je otevřena všem zájemcům

- 2. 5. O historii Brna vypráví Michal Doležal
- 9. 5. Promítání z cest - dr. Jan Franců
- 16. 5. Program připravuje Milena Šimsová
- 23. 5. Zahrají studenti konzervatoře
- 30. 5. Vyprávění dr. Jana Pokorného o sborech na Vysočině

# rozhovor

*Dnes hovoříme s bratrem **Jaroslavem Dvořákem**, někdejším kurátorem sboru Brno II., který se, dá-li Pán Bůh, v obdivuhodné duševní i tělesné kondici 6. května t.r. dožije pozeňnaného věku 94 let. Mám ve zvyku jej oslovovat stále jako „bratra kurátora“, ač on se tomu ve své skromnosti brání.*

Ano, v roce 1974 jsem byl ke svému překvapení vskutku zvolen za kurátora a zastával jsem pak tuto službu plná tři funkční období. V tom čase byl např., za působení bratra faráře Heryána, opraven hlavní sál Blahoslavova domu a začínalo se uvažovat i o pořízení nových varhan (k tomu však došlo až za br. faráře Vítka). Vedle věcí hospodářských a organizačních jsem se snažil mít v neposlední řadě na zřeteli duchovní stránku života sboru, již také byly věnovány naše soustředěné osobní rozhovory s bratrem farářem, stejně jako ve staršovstvu rozpravy o kázáních a pastýřské péči. Miroslav Heryán však nedobrovolně odešel ze sboru již v r. 1978, přestože jsme o jeho udržení v Brně velice bojovali. Několikrát jsme s bratrem místokurátorem L. Ryšavým vedli jednání s krajským církevním tajemníkem, ale bez žádoucího výsledku. Nakonec tedy bylo nutno uvažovat o povolání nového kazatele. Navázali jsme kontakt s farářem Pavlem Smetanou, ale ani on nebyl pro státní úřady přijatelný. Posléze jsme se obrátili na bratra faráře Jaroslava Vítka, který po zvážení naši prosbu splnil, takže v květnu 1979 mohl být v Blahoslavově domě instalován. Jednoroční období bez faráře přestál sbor poměrně dobře zejména díky práci sestry vikářky Evy Pilátové a za občasnou výpomocí v Brně žijících kazatelů na odpočinku. Po příchodu bratra faráře Vítka se sbor od některých nutných improvizací zase vrátil k pravidelnému životu. Já jsem jako kurátor sloužil do r. 1992.

*Vy jste se vlastně do II. brněnského sboru přistěhoval až ve zralém věku 45 let. Kde jste žili předtím?*

Moji rodiče pocházeli z Vysočiny, ale odešli za prací do Brna. Bydleli jsme nejdřív v Židenicích. Ty byly tehdy ještě kazatelskou stanicí velkého, nerozděleného sboru brněnského. Konfirmační cvičení jsem, spolu s asi 40 dalšími, absolvoval na Pellicově ulici a konfirmování jsme byli Viktorem Hájkem v Blahoslavově domě. Tak vlastně vznikl již v mém mládí vztah k tomuto místu, kam jsem se teprve v dospělosti, po mnoha letech, měl natrvalo vrátit. Mezitím jsme se ovšem s rodiči a bratrem ještě stěhovali do Obřan (oblast dnešního husovického sboru) a na začátku šedesátých let se naše rodina přestěhovala do Řečkovic. Svůj nynější domov mám v Králově Poli.

*Které všechny kazatele jste za ta léta blíže poznal?*

Prvním, kdo na mě měl vliv jako kazatel i jako pastýř, byl bratr farář Václav Pokorný, který nás v konfirmačním cvičení vzdělával v Heideberském katechismu. V náboženství nám dal dobrý základ laskavý katecheta Boh. Procházka. V židenické kazatelské stanici se střídala řada kazatelů, z nichž nezapomenutelnou osobností byl Štěpán Šoltész, podobně jako mladý Jan Dus. Když se ze stanice stal sbor, ujal se farářské práce velmi dobře Ant. Venc. Tehdy si židenický sbor, i když

nepříliš početný, vystavěl dvě velké budovy, do jejichž stavby jsem se i já manuálně zapojil. Po přechodu do Obřan jsme poznali společenství budoucího sboru husovického. Jeho prvním farářem se stal Josef Hlaváč a po něm nastoupil farář Bohuslav Otřisal. Býval u nás častým hostem. Tatínek byl ve staršovstvu, já jsem začínal jako předseda mládeže. U mých rodičů v Obřanech se konaly biblické hodiny: lidé z blízkého okolí se scházeli v naší kuchyni, při nedostatku místa se sedělo třeba i na sporáku. Rád vzpomínám, že bratr farář Otřisal míval kázání členěná do tří částí, jež pak v závěru vždy stručně shrnul, takže byla snadno zapamatovatelná. Nakonec byl bohužel zbaven státního souhlasu k duchovenské službě. V té době jsme se přestěhovali do Řečkovic. Brněnským farářem byl bratr senior J.P. Šebesta, za něhož jsem byl koptován do staršovstva. Kurátorem II. brněnského sboru jsem pak byl poprvé zvolen za působení faráře M. Heryána.

*Čím na vás jednotliví kazatelé nejvíc zapůsobili?*

Za všechny jsem Pánu Bohu nesmírně vděčný. Každý z nich měl svá specifika a od každého jsem získal něco. Dlouhá léta jsem se s potěšením účastnil biblických hodin a vážných diskusí při nich (konaly se i v Králově Poli a v Řečkovicích). A s kázáním mám zkušenost, že sbor nejvíc oslovovalo, když bylo výsledkem pečlivé přípravy, přesně se drželo zvoleného textu Písma a zcela živě přitom navazovalo na současnost. Některá kázání si člověk mohl pamatovat od začátku až do konce. Většina našich kazatelů díky Bohu nepojímá kázání jen jako abstraktní náboženskou úvahu. Vážím si toho, když náš bratr farář dovede biblické poselství pro nás vystihnout výrazně a zřetelně, s vzácnou úsporností, ba často i vtípem. Modlitby nemnohomluvné, ale pronikavé, bez jediného zbytečného slova... Kázání bratří farářů Vítka a Malého přinášejí někdy tolik podnětů a myšlenek, že všechny ani nestačím zachytit. Proto si velice cením tištěného vydání. V klidu domova je potom možno se vracet a domýšlet.

Vždycky je vzácné, když kazatelské zvěstování také provází vřelý osobní vztah k posluchačům a návštěvy v rodinách. V našem sboru se velká péče věnuje i ústavům na Kociánce a v Chrlících; Kociánku jsem navštěvoval pravidelně, protože jsem chtěl, aby tamější účastníci shromáždění měli jistotu, že je o ně trvalý lidský zájem. Sbor – to je pro mě obecnství, zvěstování, prožitá modlitba a zpěv písní k chvále Boží.

*Na které životní období rád vzpomínáte?*

Velice krásná a šťastná epocha byla těch několik let známosti s mou budoucí manželkou; pak samo manželství a velká radost, kterou nám přinesly obě dcery. Při dětech byla ovšem někdy také obava o zdraví, zejména u jedné z nich hned v raném věku. A o to větší vděčnost, když náhle došlo k překvapivému vyléčení... Ale mám i vzpomínky smutné: například na mého milovaného, o deset let mladšího bratra, který zahynul ve věku 52 let při autohavárii na služební cestě. A moje manželka zesnula před 22 lety. Propukla u ní cukrovka, jež vedla posléze k oslepnutí a pokračovala – vzdor tehdy nejdokonalejším lékům – až do tichého konce. Dnes mě však trvale provází radost z blízkosti a lásky mých dětí, vnuků a pravnoučat...

*Máte nějakou osobní vzpomínku z doby 2. světové války?*

Naše oddělení ve Zbrojovce mělo za úkol zkonstruovat protitankový kulomet pro wehrmacht, ale dělali jsme tu práci tak liknavě, že až do konce války žádný výsledek nepřinesla. Tehdy vyvolal jakýsi zájem německé tajné policie jeden můj kolega. V souvislosti s tím jsem i já gestapo poznal na vlastní kůži. Podrobili mě výslechům Pod kaštany, a pak jsem tam byl zadržován přes noc. Zvláštní řízení však vidím v tom, že jedna naše příbuzná náhodně získala příležitost zaintervenovat prostřednictvím známých v můj prospěch – takže mě druhého dne zase propustili. Ale stačilo to, příjemný zážitek to nebyl.

*Obdivujeme vaši svěžest. Slyšel jsem dokonce o vašich četných výletech do zahraničí. A je pravda, že denně cvičíte?*

Ano, každý den ráno pravidelně 20 minut až půl hodiny. V mladších letech jsme jezdili zejména na Vysočinu, kterou mám prochozenou – ještě dnes tam máme příbuzné, které rádi navštěvujeme. Do zahraničí se mnoho cestovat nedalo, byl jsem jen několikrát v cizině služebně. Teprve když v posledních letech padly politické zábrany, mohli jsme vyjíždět opravdu volně, a dokonale jsme to využili. Zcestoval jsem s dcerou téměř celou Evropu. Nelitujeme toho. Se sborem jsme se vypravili do Holandska, s cestovní kanceláří jsme si několikrát vyjeli do Itálie, jindy to bylo Rakousko, Německo, Švýcarsko, Francie. Loni jsme se ještě vypravili na třídenní zájezd na východní Slovensko, mj. na Krásnou Horku, starý hrad u Rožňavy. Před 68 lety, jako voják základní služby, jsem jej poznal v ubohém stavu, ale teď jsem zjistil, že hrad je zase nádherně restaurován. Když jsme od autobusu na ten kopec vystoupali, zastavil se před námi nějaký mladý muž a řekl: „Takhle, bez zastávky, jedním dechem bych to já nevyšlapal!“ To mě samozřejmě potěšilo. Velmi lituji, že jsme pozbyli Podkarpatskou Rus, kde jsem také sloužil jako voják.

*Co jsou vaše další koníčky? Například četba?*

Byla by pro mě velká ztráta, kdybych číst nemohl. Prakticky jsem sice nyní odkázán jen na pravé oko – ale mám v poslední době pocit, že se to zlepšilo, dokážu číst i bez brýlí. (Na stole leží kniha kázání Tomáše Halíka – právě je rozečteno kázání na 3. neděli postní!) Od let dětských přes studentská, a v manželství před narozením dětí, jsem přečetl celou tehdy nejnovější světovou i českou literaturu, celého Manna, Tolstého, Ságu rodu Forsytů atd., a i nyní se snažím co nejvíc číst; nejsoučasnější autory však už poznat nestíhám. Snažím se ovšem sledovat dění, kulturní i jiné (Lidové noviny).

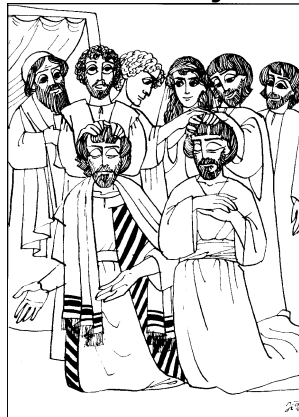
Od dětských let mám v kožené vazbě Kralickou bibli a stále z ní čtu. Přečtu si i nový překlad, ale pořád se vracím ke Kralické. Čtu samozřejmě rád žalmy a další biblické knihy, ale nemohu říct, že bych měl přímo nějaký vyhraněný výběr. Velice vděčný jsem za to že vychází příručka Na každý den (a zdá se, že ta letošní má zase dobrou úroveň).

Děkuji Bohu za milost, že dosud stále mohu být účastníkem shromáždění a života sboru.

Zapsal a otázky kladl Ctirad Novák

## příběh církve

Začátek misijního působení církve /Sk 13,1-14/



*V Antiochii byli v církvi proroci a učitelé: Barnabáš, Simeon zvaný Černý, Lucius z Kyrény, Manahem, který býval druhem tetrarchy Heroda, a Saul. Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: „Oddělte mi Barnabáše a Saula k dílu, k němuž jsem je povolal.“ A tak po modlitbách a postu na ně vložili ruce a vyslali je k dílu. Skutky apoštolů 13,1-3*

Počátky misijní práce byly spontánní. Jednotliví proroci – většinou to byli ti, kteří v době, kdy začalo pronásledování církve v Jeruzalémě – se rozprchlí a jako poutníci chodili od místa k místu. Tak se zvěst o Ježíši Kristu šířila. Zřejmě tak vznikl i sbor v Antiochii syrské a stal se po Jeruzalému dalším centrem církve. Nebyly tam ještě tak pevné struktury vedení jako v Jeruzalémě, ale vyrůstalo živé společenství věřících. Svědectvím toho byla sbírka pro Jeruzalém, který se ocitl v tísní. To byla solidarita uvnitř církve. Začala však i organizovaná činnost. Jí předcházela důkladná příprava. Postili se a společně se modlili za ty, kteří měli být vysláni. Byli vybráni Barnabáš a Saul-Pavel a jako jejich pomocník Jan. Vzkládáním rukou jim stvrzovali, že je budou podírat, při nich stát a za ně se modlit.

Tak začínají misijní cesty apoštola Pavla. Antiochie se stala výchozím bodem, tam se také vrací a ví, že je vyslancem církve, která jej podpírá.

Hned počátek první ze tří apoštolových cest je lemován podivným příběhem. Jako by si tím měl Pavel připomenout, z čeho sám vyšel a že na ničem nemá zásluhu. Je to setkání s židovským kouzelníkem jménem Barjezus. Bylo to v Páfu na ostrově Kypru. Římský prokonzul chtěl slyšet Pavla, ale Barjezus, který se vydával za židovského proroka a působil na dvoře tohoto místodržitele, se snažil tomuto sejítí zabránit. Barjezus – aramejsky syn Ježíšův měl i jméno Elymas – snad plný moudrosti. Moudrý však rozhodně nebyl, leda chytrý sám pro sebe. Šlo mu o pohodlný život, o prestiž, o moc na panovníkově dvoře, a tu si nehodlal nechat vzít. Proto stůj co stůj chtěl zabránit, aby Pavel mohl místodržitele oslovit. Pavel jej nazval ne synem Ježíšovým, ale ďáblovým. Nastala zvláštní situace. Mělo se ukázat, na čí straně je moc. Ukázalo se, že na straně Boží. Pavel naplněn Duchem svatým dočasně zbavil Barjezu zraku. Místodržitel poznal, kde je pravda, a uvěřil. Připomíná to Pavlův příběh. Byl také oslepen, když šel pronásledovat křesťany, a musel být veden za ruku, aby opustil to staré, dal se novou cestou a stal se z něho nový člověk. Barjezus byl oslepen, ale co bylo dál? Změnil se jako Pavel nebo zůstal ve starých vyjetých kolejích? Kolik Elymasů chodí po světě a potřebují otevřít oči pro Boží lásku a jeho milosrdenství?

Misijní pole je velké dnes jako tenkrát, jen se odhodlat a vyjít dobrou cestou. Nemusíme chodit daleko. Naše město, naše nejbližší okolí i my sami Pavly naléhavě potřebujeme. Elymasů je stále mnoho. Jana Kalusová

# bylo

## Seniorátní presbyterní konference

Presbyterní konference brněnského seniorátu se letos poprvé konala v prostorách nového sálu Václava Pokorného sboru Brno I v Opletalově ulici. Tématem bylo: „**Manželství, rodina a jejich současná úskalí**“. V úvodním slovu Vladimíra Zikmunda mne zaujala myšlenka o důležitosti najít "správnou míru v zápasu o pravdu", a "správný poměr mezi pravdou a láskou".

Hlavní referát přednesl Filip Susa, farář z Libštátu, který pro synodní radu zpracoval teologický pohled na téma „Manželství jako Boží řád“. Díky textu přednášky, který mi zaslal, mohu přesněji citovat teze, které mne zaujaly.

**Aktuálnost.** Manželství je téma, kterému se synodní rada v poslední době dost věnuje, s důrazem na stálost farářských manželství. Evangelické dogmatiky se manželství vyhýbají, protože není obsahem Božího zjevení ani víry. Evangelické etiky nemají jednotný názor, ani takový nechťejí přinášet.

**Sexualita a manželství.** V evangelickém prostředí se manželství považovalo za jedinou Bohem přikázanou formu soužití. Luther tak ve své době reagoval na přeceňování celibátu: nikoliv v mnišství, ale jedině v manželství si člověk může udržet mravní čistotu.

Podle dnešního pohledu je lidská sexualita Božím darem, zabírá širší pole života jedince a nemůže být omezena na manželství. I lidé mimo manželství mají své místo v církvi, nemají být nuceni do předepsané formy soužití. Křesťané by měli stvoření člověka jako muže a ženu pojmout jako pozvání, že člověk smí nacházet sobě rovného, poznat krásy vztahu. Měli bychom zvat k manželství jako k něčemu bohatému a pestrému.

**Manželství jako Boží řád?** V teologii se mluví o manželství jako o řádu, jde v něm o víc, než je osobní niterný vztah mezi dvěma lidmi, vyjadřuje určení člověka, které v sobě smíme odhalovat, rozvíjet i naplňovat. Manželství má i svou veřejnou podobu, podpořenou právem dané společnosti. Nezakládá se pouze na vzájemném souhlasu ženicha a nevěsty, nýbrž je stavem, do kterého ženich s nevěstou vstupují. Pojetí manželství jako Božího řádu nás osvobozuje od každé dobové představy o manželství, netlačí nás do současných představ o normě a spořádanosti. Reálná manželství, založená v lásce a vzájemném odpuštění, odpovídají Boží vůli. Křesťan nemá jen vzpomínat, že dříve bylo manželství pevnější institucí. Má se orientovat na Boží lásku v každém čase. Nejsou církve příliš zahleděné do pevnějších řádů a institucí a dobových tlaků na setrvání v manželství, které patří minulosti?

**Manželství jako přechodový rituál.** Manželství ze dvou lidí vytváří zcela novou jednotku. Proto se snoubenci ani nemuseli znát před svatbou, protože nešlo o jejich niterný vztah, nýbrž o řád, do kterého vstupují a který je ponese. V moderní době se jedná spíše o vyhlášení závaznosti vztahu, který vznikl dříve. Snižuje se význam vlivu rodiny, více jde o intimní vztah mezi mužem a ženou, který dozrál k manželství. I dnes však má svůj veřejný právní rozměr.

Proměny manželství souvisejí s proměnou společnosti od agrární k industriální a městské civilizaci. Dnes manželství předpokládá osobní volbu partnerů a spojuje se s ním celá řada očekávání. Tato očekávání jsou však tak velká až protikladná, že se těžko v konkrétním vztahu mohou všechna splnit. Manželství se do značné míry osvobodilo od společenské i biologické determinace, tím se však stalo také křehčím

a snáze ohrožitelným. Moderní manželství je velmi náchylné ke krizím. Proto je třeba před jeho uzavřením zvažovat osobnostní zralost k manželství. V manželství se neobejdeme bez odpuštění a stále nového úsilí o zachování a růst vztahu. Církev by měla pomáhat i lidem již sezdáním v orientaci v krizích. Věřící jsou často uzavřeni a v krizi k psychologovi nejdu, a nechají tak problémy růst.

**Biblický pohled na manželství.** Ve Starém Zákoně čteme, že "muž opustí svou rodinu, přilne ke své ženě a ti dva se stanou jedním tělem". Důležité je, že muž opouští svoji rodinu, kde má své jistoty, a buduje nový vztah, který je plný nejistot, má však přednost před starým. Tam, kde toto vyjítí chybí, vznikají problémy a krize. Manželství má řadu účelů: ochrana člověka před promiskuitou, plození potomků, vytvoření nejlepšího prostředí pro výchovu dětí, atd. V Bibli se měnily představy o manželství i jeho formy, ale to podstatné zůstává: člověk byl stvořen jako muž a žena a patří k sobě.

**Nový zákon** navazuje na židovské zvyky doby Ježíšovy. Hlas Ježíšův a Pavlův vyjadřuje odlišnost křesťanského pohledu na manželství od tehdy běžného pohledu židovského i řeckého, ale i od toho dnes běžného.

Židé měli manželství propracováno do právních detailů, co je v jakém případě dovolené, kdy je rozvod přípustný. Ježíš má k manželství jiný vztah než jeho okolí: relativizoval ho – považoval ho za dobovou instituci. Manželství a manželskou věrnost však také radikalizuje. Manželství nelze tak snadno zrušit, jak to bylo možné podle židovských nařízení. Nechápe je jako vztah právní povahy, s kterým mohu zacházet dle své vůle, nýbrž jako prostor odpovědnosti. Neurčuje důvody pro rozvod, je to vždy ztroskotání. Ježíš neříká, že rozvod není možný, nýbrž apeluje na naši lásku a žádá po nás, abychom se milovali a doplňovali v našich konkrétních vztazích. Je to ideál, který nám staví před oči, který možná nedokážeme splnit; právní zákon se neobejde bez rozvodů a ani křesťané nemají toužit po zákazu rozvodů.

**Duchovní rozměr manželství.** Vulgata řecké slovo "mysterion" přeložila jako "sacramentum" a tím se stalo, že manželství bylo od středověku v římské církvi počítáno mezi svátosti. Manželská láska má vzor v Boží lásce k člověku. Podle katolíků manželství svátostí je, podle evangelíků není; pro evangelíka nemá jasně vymezené zbožné místo a předem definovaný duchovní smysl. Praktický rozdíl spočívá asi v tom, že pro evangelíka je možný druhý sňatek v kostele, pro katolíka je vyloučen. Evangelíci berou vážně nerozlučitelnost manželství, berou však vážně i milost a nový počátek i pro ty, kteří selhali ve vztazích a jejichž manželství se rozpadlo.

Bonhoeffer chápe manželství na základě přirozenosti a ne milosti. Manželství uzavírají mezi sebou ženich a nevěsta - nezakládá je ani stát, ani církev, uzavírá se nanejvýš "před" církví či státem. Manželství patří k tomuto nedokonalému světu. Proto je možné selhání a rozchod, a někdy není lepší řešení. Podle W. Pannenbergova v současné době není věrné manželství na celý život žádnou samozřejmostí ani společenskou normou jako dříve.

Na závěr přednášející shrnul závěry do pěti bodů. Následná diskuse se zabývala zejména farářským manželstvím jako příkladem pro ostatní. Domnívám se však, že pro děti jsou příkladem hlavně vlastní rodiče. Dobrá je i představa manželství jako společného údělu nebo nesení společného jha.

Po dalších informacích ze seniorátu a synodní rady konferenci zakončil bohatý společný oběd: sekaná s bramborovým salátem a zákusky. Jan Franců

## Duchovní píseň dvacátého století v ČCE

*Týden před letošními Velikonocemi přednášel v Blahoslavově domě církevní kantor **Ladislav Moravetz** pro lektory našeho seniorátu na téma „Duchovní píseň XX. stol. v ČCE“. (Písním staršího období byl věnován jeho předchozí referát právě před rokem.) Zprostředkovat čtenářům Setkávání aspoň to nejzávažnější z předneseného by si, žel, žádalo více místa, než dnes máme k dispozici. Můžeme nabídnout pouze torzovitý a namátkový výběr (část I.):*

Duchovní zpěv v potolerančním období byl charakterizován jednak příklonem k repertoáru české a světové reformace, jednak čerpáním z anglosaského revivalu (probuzeneckého hnutí) XIX. století. Až na nečetné výjimky – z nichž jednou je Sebestovo zbásnění žalmů – tehdy z církvi h.v. a a.v. téměř žádná významnější česká původní tvorba nevzešla. Zpěvník ČCE, poprvé vydaný v r.1923, soustředil nejzpívavější písně z kancionálů obou konfesí. V duchu estetického citění předchozího století bylo však mnoho starých chorálů nebo žalmů přejato v úpravách rušících autentické znění nešťastnými zásahy do textu i notového zápisu: byly zavedeny např. novodobé takty a fermaty, zjednodušován rytmus, původní církevní mody převedeny do dur nebo moll, neměnná čtyřhlasá harmonizace atd. Zvláštní oblibě se ve Zpěvníku těšily méně náročné písničky s lidovými prvky a sladkou melodikou, jejichž ústředním obsahem byla Boží pomoc a ochrana ve vichřicích života. Dnešnímu pohledu se tyto písně mohou jevit jako precitlivělé a příliš soustředěné na křesťanovo individuum. Ale nutno říci, že nedokonalost nebyla tehdejšími sborům překážkou v radostném zpěvu, jímž se projevuje nadšení víry. Zpívalo se tenkrát asi s větší chutí než dnes. V době budování církve se tento písňový typ stával jakoby symbolem obnoveného, vzmahajícího se evangelictví a mnohým velmi přirostl k srdci.

Po otřesných zkušenostech 2. světové války a let následujících pocítila církev potřebu nového zpěvníku. V r. 1951 zahájil zpěvníkový odbor jeho přípravu a po několikeré personální obměně dokončil redakční práce za vedení vynikající muzikoložky prof. Magdy Horké v r.1979, kdy s příspěvkem zahraničních církví došlo k tisku **Evangelického zpěvníku**. Obsah je převážně orientován reformačně a biblicko-vyznavačsky (zařazeny např. všechny žalmy). EZ zahrnuje tvorbu mnoha staletí a s využitím zkušeností široké ekumeny uplatňuje moderní hymnologické zásady. Jeho kladem je, že očistil rysové zpěvů z období reformace a snížil počet sentimentálních revivalů, což ale v církvi zprvu narazilo. Vypuštěné písně byly nahrazeny četnými poprvé publikovanými písněmi, jež jsou trojího druhu: 1. Nové, velmi kvalitně přepracované překlady cenných starých písní. 2. Zahraniční tvorba z XX. století. 3. Nejméně početnou skupinu tvoří zcela nové písně tuzemské.

*[Výtah z poznámek bratra L. Moravetze na okraj našeho EZ a Dodatku k EZ dokončíme v příštím čísle Setkávání.]*

Ctirad Novák

## Naděje v Brně pomáhá seniorům

*Motto: Neodpírej dobrodiní těm, kteří je potřebují, je-li ve tvé moci je prokázat. (Kniha Přísloví, 3,27)*



Posláním Naděje je praktické uplatňování evangelia v životě a jeho šíření. Naděje je nepolitickou, mezikonfesní, neziskovou organizací s celostátní působností. Vznikla spontánně, bez předchozího plánování. Začátky v letech 1990-1991 se velmi podobaly začátkům klasických charit s převahou dobrovolné práce, nejprve v Praze, v roce 1992 pak vznikla rovněž pobočka v Brně. Činnost Naděje v Brně je zaměřena na sociální a zdravotní služby, poskytování komplexní péče seniorům a zdravotně postiženým občanům. V Programu pro třetí věk postupně vznikají denní stacionáře, pečovatelská služba, domácí ošetrovatelská péče a interní a geriatrická ordinace. Rekonstrukcí nabídnutých objektů rozšířila Naděje v Brně svoji činnost o pobytová zařízení pro seniory, a to v Domě pokojného stáří (trvalé pobyty) a ve třech Domovech Naděje (dlouhodobé pobyty). Zařízení a služby provozované v současnosti na území města Brna jsou tyto:

### **Dům pokojného stáří: Brno-Královo Pole, Ptašínského 13**

Domov poskytuje trvalý pobyt seniorům nad 65 let se sníženou soběstačností a změnami zdravotního stavu. Péče o klienty je nepřetržitá a zahrnuje sociálně-zdravotní služby, terapeutické, aktivizační a vzdělávací činnosti. Součástí péče o klienty jsou pravidelné pastorační služby. Domov má kapacitu 26 lůžek. Objekt je vybaven výtahem a schodišťovou pojízdnou plošinou. K dispozici jsou prostorné terasy a venkovní zelený vnitroblok. V domově se nachází Interní a geriatrická ordinace.

### **Domovy Naděje:**

#### **Brno-Bohunice, Arménská 2 a Brno-Řečkovice, Hapalova 20**

Zařízení poskytují dlouhodobé pobyty seniorům nad 65 let. Komplexní péče je poskytována v rekonstruovaných objektech s lůžkovou kapacitou 27 a 31 lůžek. Péče o klienty je nepřetržitá a zahrnuje sociálně-zdravotní služby, terapeutické, aktivizační a vzdělávací činnosti, pravidelné pastorační služby. Obě zařízení mají k dispozici zahrady a jsou vybaveny výtahem.

### **Domov Naděje: Brno – Vinohrady, Velkopavlovická 13**

Domov se zvláštním režimem poskytuje dlouhodobé pobyty seniorům s pokročilou formou demencí, zejména s Alzheimerovou chorobou. Péče o klienty je nepřetržitá a zahrnuje sociálně-zdravotní služby, fyzioterapeutické a aktivizační činnosti, pravidelné pastorační služby. Sociální služba je poskytována v duchu křesťanských principů, etických norem a respektování lidské důstojnosti. Domov má kapacitu 30 lůžek. Objekt je bezbariérový, s nově upravenou zahradou.

### **Denní stacionáře**

V rámci projektu „Sítí denních stacionářů“ je poskytována ambulantní sociální služba pro seniory prostřednictvím čtyř denních stacionářů. Tato služba je určena

seniorům se sníženou soběstačností, kteří nemohou zůstat během dne ve svých domácnostech. Umožňujeme rodinným příslušníkům pečujícím o seniora i nadále zůstat v pracovním procesu bez nutnosti umístění seniora v pobytovém zařízení. V denních stacionářích zajišťujeme stravování (oběd), péče o klienty zahrnuje sociálně-zdravotní služby, terapeutické, aktivizační a vzdělávací činnosti, včetně kulturních programů. Ve třech denních stacionářích nabízíme i možnost dopravy klientů. V denním stacionáři na Vinohradech poskytujeme právní poradenství pro seniory.

### Pečovatelská služba

Pečovatelská služba zajišťuje dlouhodobě terénní sociální služby seniorům a zdravotně postiženým osobám v jejich domácnostech, a to na celém území města Brna. Služba je poskytována ve všední dny od 7 do 16 hodin, v nutných případech zajišťujeme pečovatelskou službu i v sobotu, v neděli a ve svátky. V městské části Brno-Bohunice zajišťujeme dovoz obědů ze stravovacího zařízení Naděje. Součástí střediska pečovatelské služby je půjčovna kompenzačních a rehabilitačních pomůcek pro seniory a zdravotně postižené.

### Domácí ošetrovatelská péče

Domácí ošetrovatelská péče, nestátní zdravotnické zařízení, poskytuje zdravotní ošetrovatelskou péči dospělým, chronicky nemocným lidem a nemocným v terminálním stadiu nemoci. Péči zajišťují registrované zdravotní sestry s dlouhodobou praxí, sedm dnů v týdnu i ve svátky, v domácím prostředí klientů. Domácí péče je ordinována praktickými lékaři nebo lékaři, kteří nemocného propouštějí z nemocničního ošetřování. Tato indikovaná péče je plně hrazena zdravotními pojišťovnami.

Naděje, občanské sdružení, pobočka Brno, Ptašinského 13,  
tel. 541 422 272, e-mail: brno@nadeje.cz, <http://www.nadeje.cz>

Ing. Jana Seberová

### Pobožnosti v Naději

Již druhým rokem docházím jednou měsíčně na pobožnosti do střediska Naděje v ulici Arménská v Bohunicích. Když přijdu na pobožnost, už mě čeká v příjemně vyzdobené místnosti asi dvacet klientek střediska. Sedí okolo stolu, většina na svém oblíbeném místě, upíjejí čaj nebo kávu a usmívají se. S každou paní se osobně přivítám, s některými jsme už staré známé.

Pobožnosti začínáme zpěvem. Velmi oblíbenou písničkou je Někdo mě vede za ruku od Ludka Rejchrt. Poté se pomodlíme, přečtu vybraný biblický oddíl, který následně vyložím. Po výkladu si opět zazpíváme a následuje rozhovor. Někdy si povídáme o tématech z výkladu. Jindy staré paní vzpomínají na své dětství a mládí, jak u nich probíhaly svátky, vzpomínají na křesťanské i světské tradice a zvyky. Atmosféra našich setkání je vždy příjemná, přátelská a pro mě obohacující. Při těchto setkáních se také učím, jak biblickou zvěst vyřizovat lidem, kteří s církví neměli dříve nic společného a nebo mají jenom s církví zkušenost z dětství.  
Romana Špačková

## lidé ve sboru

### Brno I

4.5. Boris Bilý	84 let
4.5. Miroslav Mikuš	60 let
6.5. Marie Bednářová	94 let
6.5. Vít Hloušek	30 let
10.5. Hana Holčíková	90 let
10.5. Vladislav Klíma	86 let
10.5. Jiří Šimurda	70 let
11.5. Iveta Lízalová	30 let
12.5. Květuše Bednářová	83 let
12.5. Marek Kundra	20 let
15.5. Olga Ježková	82 let
15.5. Karel Staník	30 let
16.5. Aloisie Niedermayerová	97 let
17.5. Emilie Perková	85 let
17.5. Emilie Továrková	82 let
23.5. Emílie Pavlasová	91 let

26.5. Jaromír Kožoušek	80 let
26.5. Jan Matocha	70 let
26.5. Filip Michal	10 let
28.5. Alice Fajová	30 let
28.5. Jarmila Baxantová	82 let
30.5. Františka Elederová	90 let
30.5. Josef Hanák	75 let

### Pokřtěni byli:

18.3. Tomáš Dvořák, nar. 2006
15.4. Filip Holub, nar. 2006
15.4. Veronika Kusá, nar. 1980
15.4. Lenka Gregorová, nar. 1978
15.4. Pavla Vokřínková, nar. 1950

### Rozloučili jsme se:

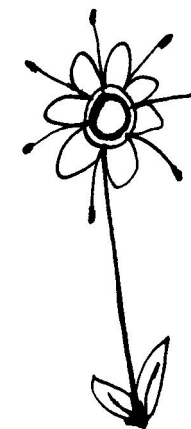
14.3. Věra Pospíšilová, nar. 1929
19.3. MUDr. Pavel Lukl, nar. 1917
27.3. ing. Jiří Vala, nar. 1945
2.4. Lydia Brettschneiderová, nar. 1918

Pane Bože, králi slávy, povýšil jsi svého jednorozeného Syna, aby byl na tvé pravici. Prosíme, nenechávej nás bez útěchy, ale pošli nám svého svatého Ducha. Dej, ať nás ve všech našich pokušeních i protivenstvích chrání a vede tam, kde je hlava Církve, Ježíš Kristus, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

Kolekta neděle po Nanebevstoupení Páně (Exaudi)

### Brno II

4.5. Libuše Plívová	87 let
5.5. Pavel Musílek	93 let
5.5. Zdeněk Klusák	79 let
5.5. Květuše Brabcová	75 let
6.5. Jaroslav Dvořák	94 let
10.5. Emilie Zounková	86 let
10.5. Vlasta Kuklová	78 let
13.5. Maja Staňková	86 let
14.5. Vilém Váňa	94 let
22.5. Marta Krejzková	83 let
23.5. Marie Kolářová	90 let
23.5. Božena Hemberová	83 let
24.5. Milena Svitavská	84 let
25.5. Bohumír Popelář	70 let
26.5. Dagmar Lipáková	77 let
31.5. Květoslava Skřivánková	87 let



# naši kazatelé

## „Vy nevíte, co máte!“

*Službu v našem sboru Brno II konají dva velmi milí a respektovaní bratři faráři. Jeden z nich se před několika týdny, právě na Velký pátek, dožil neuvěřitelných 60 let. Předposlední dubnová neděle s bohoslužbami v Blahoslavově domě se k jeho jubileu přihlásila krátkým pořadem dětí a vydáním příležitostného tisku, z něhož pochází článek na této stránce.*

Úkol napsat „pár vzpomínek na bratra faráře Jaroslava Vítku“ je pro mne, který téměř veškeru paměť ztratil, dosti nesnadný. Nebo jinak řečeno: - s takovým úkolem bych mohl být rychle hotov. A naopak: knihy bych mohl napsat o tom, co si nepamatuji, kdybych si na něco vzpomněl.

Leč větu, kterou jsem dal do záhlaví – (jmenuje se to tak, co je jako nadpis?) –, tu si budu pamatovat a připomínat snad do smrti. Kdo ji vyslovil, kdy a komu, to jsem zapomněl. Utkvěl mi jen dojem, že to byl někdo moudrý, světa znalý, koho si vážím a věřím mu. Kdy to bylo, nevím, ale muselo to být dost dávno, kdy jsme ještě neměli pojem. Komu to bylo řečeno také nevím, ale bezpečně vím, komu je to určeno a o čem to bylo řečeno. Platí to věrným členům II. sboru ČCE v Brně, a to, co máme a nevíme, je bratr farář Jaroslav Vítek.

Proč já a co já – takměř negramotný – mám o svém faráři psát? Ódu? To bych musel být alespoň Beethoven nebo Šlitř, jak by si náš hudbymilovný a hudbyznalý milý důstojný pán zasloužil. Hodnocení jeho filosoficko-politického profilu, teologie, obrovských všeobecných a jazykových znalostí? To by po mně nikdo nechtěl. Takhle o práci, – to znám. Vyrostl jsem na faře. Práce faráře nebere konce a nemá „padla“, dokud nepadne. (Ten farář.) O Vítkově práci mě napadne jedno: dokonalost. Je to vidět třeba na formě všeho, co napíše a vytiskne (– ba i chybička se vloudí, ale ta potvrzuje pravidlo). Nebo ta dokonalá dikce při mluveném projevu, ve kterém se to patří.

Bratr farář není ještě důchodce, ale krásně se smát umí snad už 60 let. Spolu jsme spříznění – smím-li to neskromně říci: různě. Třeba přes farský byt, který já jsem obýval od roku 1950 skoro 20 let a on to bude mít za pár skoro 30 let, co přišel na sešlou a prošlapanou pavlač, stále mlád, bez vousů a šedin, s jedním dítětkem a vervou ujmout se práce ve sboru, který téměř rok strádal bez pastýře. Do volejbalu na plácku za domem se s námi, stármoucí mládeží, moc nepouštěl. Ale to už si zas moc nepamatují. Určitě nás však nevyháněl, když jsme mu řvali pod okny a vytloukali míčem skla u sálu. Spíše přicházel chvílku laskavě fandit a potěšit humornou historkou či anekdotou. Rádi jsme ho viděli – ostatně tak jako dodnes.

Pořád si myslím, že všichni pořádně nevíme co (v něm) máme. Koukejme tedy co nejvíc načerpat z toho, co máme, dokud bohatě, ochotně a srdečně rád dává a přejme mu dostatek síly od toho, v jehož službě síly čerpá on.

V Brně v dubnu 2007, Jenin Šebesta

# ze sboru Brno-Husovice

## Z mého mexického deníku

*Neděle 4.3.2007, Ciudad de México*

... Místo do kostela jedeme do Teotihuacánu. V překladu to znamená „místo, kde se lidé stávají bohy“. Nemám tyto božské ambice, ale pozůstatky tohoto rozsáhlého městského komplexu ještě z doby před nástupem Aztéků, kteří věřili, že toto místo vybudovali obři, na mě zapůsobilo svým tajemným duchem. Místu dominují pyramidy Slunce a Měsíce, které se mimo jiné řadí k největším pyramidám na světě a leží v nadmořské výšce přes 2 200 metrů. Nevím, zda to bylo působením slunce nebo jeho pyramidy, ale pěkně jsem se tu spálil. Odpoledne navštívujeme antropologické muzeum. Vystavené předkolumbovské exponáty spolu s 24-tunovým Slunečním kamenem s reliéfem popisujícím zrod aztéckého světa na mě udělaly ohromný dojem.

*Středa 7.3.2007, Ciudad de México*

... večer na webu objevuji aktuality z Husovic ve Štěpánově deníčku. Pro mě se tady stává zdrojem aktuálních informací ze sboru. Budu po večerech sledovat.

*Sobota 10.3.2007, Guanajuato*

... Podařilo se mi vyfotit na jednom keři kolibříka.

*Úterý 13.3.2007, Monterrey*

... dnes jsem dostal e-mailem od Filipa Susy jeho potvrzení účasti na připravované presbyterní konferenci. Spadl mi kámen ze srdce. Obratem mu odepisuji a zprávu přeposílám Pavlu Kašparovi, aby napsal pozvánku a rozeslal ji do sborů.

*Středa 14.3.2007, Monterrey*

... navštívujeme kaňon Huastéca. Je to místo, kde vykonávají místní indiáni do dnešní doby své slavnostní obřady. Je tu krásně. Kolem skály a údolí pokryté pískem s porostem roztroušených kaktusů a křovin. S foťákem se hned vydávám do terénu. Na volání, že tu jsou hadi, štíři a tarantule kývám, že rozumím, ale jdu dál. Copak jim mohu říci, že právě tato havěť mě tady láká víc než rozkvetlé kaktusy? Ale kromě jednoho pasoucího se osla tu nic živého nenacházím. 33 stupňů ve stínu dnes asi drží všechny, co nemají hlad, v jejich doupatech.

*Sobota, 17.3.2007, Ciudad de México*

...Od Juana Carlose jsem dostal tričko s nápisem Tequila, México. Na co asi můj nový mexický přítel naráží?

... Cestou na letiště jsou nádherně vidět obě blízké sopky, které jsou vyšší než 5 000 metrů a tak jejich vršky svítí sněhovou pokrývkou. Navíc se proti modré obloze vyjímá bílý sloup dýmu z Popocatepetlu. Těším se domů, ale vím, že se mi bude po Mexiku stýskat. Adiós México!

Vladimír Zikmund



## ze sboru Brno-Židenice

V Židenicích jsme zintenzívnili svou přípravu na Velikonoce díky sborovému programu v závěru posledního týdne před tím velikonočním: v pátek 30. března se konalo v naší modlitebně jedno z nejužitečnějších a nejzajímavějších setkání sboru (scházíme se takto k přednášce a následnému rozhovoru asi sedmkrát do roka), v sobotu nato u nás v kostele provedl Lukášovy pašije podle rukopisu J. S. Bacha Brněnský ekumenický sboreček ve spolupráci se členy pěveckého sboru Vocatus.

Při pátečním setkání byl hostem Vítězslav Vurst, dlouholetý pracovník a předseda správní rady pomáhající organizace ADRA, mnohým brněnským evangelíkům ostatně osobně známý. Vyprávěl nám o práci této původně adventistické agentury, která byla založena v roce 1956; v Česku působí od roku 1992. Její činnost je nám přinejmenším povědomá z pomoci i ze sbírek, jež organizovala při obou povodních, již na začátku 90. let ovšem mnozí její dobrovolníci například vyjížděli s humanitární pomocí do obleženého Sarajeva. Nebudeme a ani nemůžeme vyjmenovávat její české pobočky a aktivity, spíše chci vydat svědectví, jakkoli stručné, o tom, že byl tento večer velice užitečný, že jsme se při něm mnohé dozvěděli a museli jsme si (znovu) uvědomit mnohé, co vlastně víme, ale příliš na to nepamatujeme či si nepřipouštíme. Ocenili jsme citlivost, s níž pracovníci Adry pomáhají tam, kde je to třeba, nikoli snad jen nebo právě tam, kde jsou lidé nám sympatičtí či blízcí třeba názorově nebo politicky, že respektují i kulturní a sociální zvláštnosti lidu té země, v níž pracují, že nechtějí být politickými ani v prvním plánu náboženskými misionáři. Pan Vurst nám to ukázal na přesvědčivých dokladech ve své řeči i na promítaném obrazovém materiálu. Na mne osobně z toho, o čem mluvil, snad nejvíce zapůsobilo to, co nám vyprávěl o zkušenostech z Beslanu, z onoho místa hrozné zářijové školní tragédie, již v září roku 2004 způsobili teroristé.

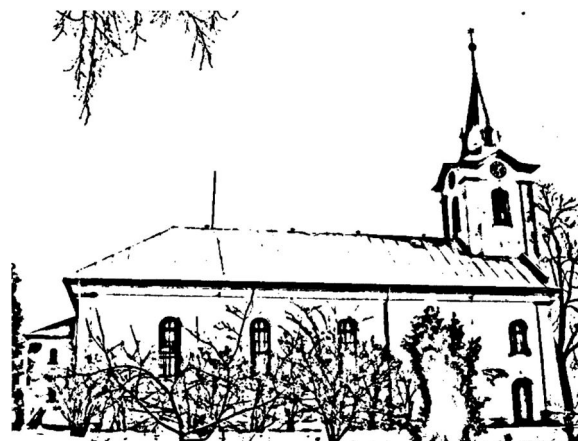
V sobotu večer jsme pak spolu s hosty z jiných sborů a z ekumeny vyslechli Bachovy Pašije podle Lukáše. Výkon sboru, pěvců i instrumentálních interpretů (mnozí z nich hráli na historické nástroje) byl nejen úctyhodný, ale pro snad všechny přítomné jímavý. Mám-li mluvit o zážitku, což se v této souvislosti dělává, byl to zážitek kulturní, ale ještě o několik pater výše to byl zážitek duchovní. Sbor zpíval česky, překlad (Ivana Petlana) byl pořízen s obdivuhodně přesným ohledem k hudebnímu plánu skladby. A shromáždění (spíše „shromáždění“ než „publikum“), vyzváno Lubošem Rausem, dirigentem a sbormistrem v jedné osobě, se v chorálních pasážích na provedení podílelo, jistě neuměle, ale spontánně a docela přirozeně. Toto obojí podstatně přispělo k povýšení onoho „kulturního“ na ono „duchovní“.

Tak jsme v Židenicích – a mnozí hosté s námi – začali Velikonoce 2007.

Jana Nechutová

## naše sbory

### Evangelický sbor ve Sněžném na Moravě



Evangelický kostel ve Sněžném se nedá přehlédnout. Stojí přímo nad náměstím, blízko centra městečka, i když jeho předchůdkyně, toleranční modlitebna, směla být postavena podle tehdejších nařízení jen na okraji obce. Postupující zástavbou se dostala do samého středu Sněžného. Krátce po vydání tolerančního patentu se nekatoličtí věřící dohadovali, zda si postaví dřevěný kostelík na Krátké nebo zděnou modlitebnu ve Sněžném. Hlasováním bylo

zvoleno Sněžné. V polovině 19. století byla modlitebna prodloužena a byla přistavěna věž, další přestavba kostela proběhla v 50. letech století minulého, a konečně poslední úprava z 90. let dvacátého století zcela proměnila interiér kostela. Pohled na protáhlou loď od vchodových dveří je uchvacující: stěny obložené dřevem, nad obložením se střídají barvy béžová (země) a modrá (nebe), mezi okny jsou dřevěné plastiky, symbolizující otevřené knihy, na nichž jsou umístěna světla. Za stolem Páně uprostřed čelní stěny je dřevěná kazatelna se schodišti z obou stran. Lavice bílé barvy nádherně doplňují tento prostor. Interiér navrhl ostravský výtvarník Daniel Balabán na objednávku staršovstva a tehdejšího faráře bratra Mamuly. Opravy a úpravy kostela byly financovány z prostředků Jeronýmovy jednoty, místního obecního úřadu, Památkové péče a samozřejmě z darů členů sboru. Na kůru jsou varhany z kutnohorské dílny, přibližně stejně staré jako ty v Betlémském kostele v Brně.

Při nedělních bohoslužbách, které začínají v 9.30, se tento prostor zaplňuje jen zčásti. Ze 350 registrovaných členů sboru chodí na bohoslužby 25 - 30 lidí, o svátcích však bývá kostel téměř plný. Rekordní počet - snad 400 návštěvníků - přivítal kostel asi před třemi lety, kdy zde vystupoval Spirituál kvintet.

Výrazná šipka ve vývěsce u kostela nás posílá k evangelické faře. Jednopatrová starší budova, v přízemí sborový sál, kde se schází staršovstvo, zkouší pěvecký sbor, a kde je i kancelář pana faráře. Druhá přízemní místnost je využita k něčemu u nás málo obvyklému, ale jak jsem zjistila, k velmi prospěšnému účelu. Je zde totiž tzv. obchod na faře. Dají se zde koupit různé druhy čajů, keramika, ručně malované šátky, kabelky, předměty z kůže, zčásti jsou to výrobky chráněných dílen. Můžete zde posedět a dát si šálek čaje. Čas od času zde pořádá výstavu

některý z blízkých výtvarníků. O minulém adventu zde byla výstava s názvem Advent s vůní medu. Co je důležité - po celý den (od 9 do 17 hod) je k dispozici vedoucí obchodu, která plní současně funkci sborové sestry. Proto jsou také dveře evangelické fary po celý den a komukoli otevřené.

V prvním patře bydlí rodina faráře. Na Vysočině, kde je poněkud chladnější podnebí, je nutno zmínit i způsob vytápění: fara je vytápěna plynem, kostel elektřinou. Pro malý sbor je teplo nákladnou záležitostí, šetří se, takže ani v kostele ani na faře se moc neohřejí. Při velkých zimách se na faře musí přitápět dřevem. Staršovstvo hledá pro budoucí léta úspornější a efektivnější řešení.

Staršovstvo má 11 členů, presbyteři jsou zde ochotní a pracovití, pomáhají svému faráři ve věcech duchovních, i těch praktických a obyčejných. Na vzhledu kostela a veliké zahrady před ním, včetně pečlivě umeteného chodníku, je to vidět.

Pan farář Michal Vogl vystřídal před sedmi lety ve Sněžném na Moravě Jana Mamulu. Kromě Sněžného má na starosti kazatelskou stanici v nedalekých Křižánkách. Zde začínají nedělní bohoslužby již v 8.15 a schází se asi 10 evangelíků. Každou 1. a 3. neděli pak slouží v Daňkovicích a vždy 1. neděli v měsíci odpoledne v Borovnici. V těchto dvou místech, administrovaných ze Sněžného, bývají po ostatní neděle bohoslužby čtené.

Evangelické náboženství se vyučuje ve škole, letos je navštěvuje 8 dětí z 1. až 6. třídy. Konfirmace byla po léta každoročně. Letošní konfirmační ročník je slabší, pan farář ke své lítosti cítí menší zájem o vzdělávání ze strany mladých. Biblické hodiny se konají každý druhý týden ve čtvrtek, a to v místním Domě s pečovatelskou službou. Přichází asi 5 starších lidí. V pátek pak zkouší pěvecký sbor: čtyři mužské hlasy a asi osm hlasů ženských. Vedení se ujala Jitka Voglová, manželka faráře a maminka dvou malých dětí. Pilně se vzdělává na kurzech pořádaných naším církevním kantorem Ladislavem Moravetzem v Sola gratia v Bystřici pod Hostýnem. Od něho taky dostává část notového materiálu. Sbor zpívá někdy při bohoslužbách, pravidelně o svátcích, ale také při svatbách či pohřbech. Velice je těší a povzbuzuje spolupráce se smíšeným sborem z Jimramova. Někdy nacvičují i vystupují společně.

Ekumenické vztahy nebyvaly silnou stránkou Sněžného. Evangelický a katolický hřbitov jsou striktně oddělené, kostely stojí nedaleko od sebe na protilehlých svazích, ale katoličtí a evangeličtí věřící se nikdy příliš nestýkali. Až před třemi lety se poprvé konaly ekumenické bohoslužby v našem kostele a tato tradice trvá. Také letos v lednu kázal v evangelickém kostele místní katolický farář Pavel Svoboda, Ioni Jakub Holík z Jimramova, bývalý vojenský kaplan. Po bohoslužbách pak byla beseda na faře.

Ze Sněžného je jen 12 km do Nového Města a 11 km do Jimramova, nedaleko je i poměrně velký sbor v Sázavě. A tak sbory v těchto městech a v celém horáckém seniorátu úzce spolupracují, ať je to Setkání pěveckých sborů v Sázavě nebo Ekumenické setkání s biblí a uměním, které před třemi lety přesídlilo z Bechyně do Nového Města a koná se začátkem prázdnin. Lidé se setkávají i při různých

kulturních akcích, v srpnu je to festival v Jimramově, Evangelický bál ve Svatce v únoru, a při různých koncertech pořádaných místními sbory. Ve Sněžném vystoupil Ioni dvakrát Bohdan Mikolášek, pořádají se i další akce. To jsou krásné příležitosti, při nichž se setkávají, vzájemně obohacují a povzbuzují evangelíci z Vysočiny.

Významným pojítkem je také časopis Českobratrské Horácko. Vychází 4 x ročně právě ve Sněžném, na jeho vydávání se už druhý rok podílí Jitka a Michal Voglovi. Dovedeme si představit, kolik je s tím spojeno práce, kolik finančních problémů; časopis je hezký, krásné fotografie a zajímavé články, které o životě evangelických sborů na Vysočině vypoví o mnoho víc, než jsem mohla povědět já. Tři výtisky, které mi laskavě Voglovi věnovali, jsou k dispozici v předsíni na faře sboru Brno I.

Podle vyprávění bratra faráře Michala Vogla zpracovala L. Marková

---

## knihy

### Nekup to!

Průvodce environmentálně šetrným nakupováním.

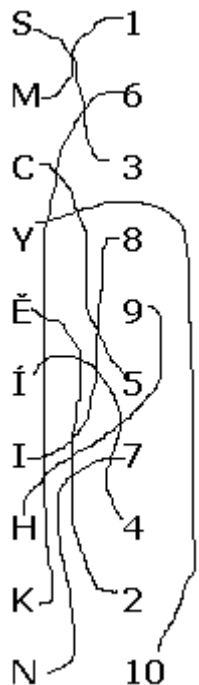
Křesťan je po celý svůj život volán Bohem k odpovědnosti. Z lásky a odpovědnosti Bohu plyne náš vztah k bližnímu, práci i věcem veřejným. Jenže jak jednat lidsky - tj. odpovědně vůči Bohu i bližním ve strukturách moderní společnosti a globálního světa, kde je často velmi těžké dohlédnout konkrétní důsledky našich činů. Často se jen dohadujeme, jaký dopad asi může mít naše rozhodnutí pro konkrétní věc. Často taky nevidíme dobré a lákavé alternativy. Někdy propadáme rezignaci - já to stejně neovlivním.

Vynikající pomoc v odpovědném rozhodování a hledání alternativních a šetrných cest přichází ve zvláštním vydání časopisu Veronica z r.2006 s názvem NEKUP TO! Tento sešit je možno zakoupit na Panské ul. 6 za 50 Kč. Vřele ho doporučuji, neboť poskytuje dostatečně odbornou a podrobnou pomoc v každodenním spotřebitelském dilematu. Obsahuje např. kapitoly o Fair Trade; o tom, jakými cestami přichází do našich květinářství dokonalá krása řezaných květin; zda jsou ekonomicky výhodnější pleny látkové či jednorázové, problematika jejich výroby i vliv reklamy; i speciální dámská témata, nad kterými jsem při prvním čtení kulila oči, při druhém si říkala, že na tom možná něco je, a při třetím uvažovala o tom, že plout proti proudu je to, co mě vlastně vždycky lákalo a bavilo. Tak je možno letošní Den Země oslavit třeba koupí tohoto časopisu. Přeji vám dobré a inspirativní čtení.

Martina Kadlecová

# dětský koutek

Duben byl .....



**Jak doplnit nadpis:** Pro doplnění nadpisu, stačí napsat písmena v pořadí, jaké ukazuje přiřazená číslice.

Pakliže je pro Tebe těžké doplnit nadpis, můžeš si alespoň vymalovat následující obrázek:



Tak i já se přidávám s troškou do mlýna a představím vám knihu, kterou jsme si nedávno koupili a čteme ji celá rodina. Kniha se jmenuje Kristýnčina postýlka aneb příběhy pro celou rodinu. Napsali ji manželé Eva a Pavel Dolejší.

Tato kniha se snaží dětem přiblížit srozumitelným způsobem to, co je v životě opravdu důležité, Boží moudrost. Obsahuje 12 příběhů, ve kterých se Kristýnka dostává do tajuplných krajín a učí se rozhodovat mezi moudrostí a svévolí. Kristýnka je obyčejné děvčátko, které závidí, někdy lže, chce mít všechno hned a jen pro sebe. Umí se i mstít a zlobit. V tom tkví výjimečnost této knihy - totiž, že děti nemají stále před očima dokonalý vzor hodné holčičky.

Přeji Vám, abyste si večer dokázali sednout jako rodina a přečetli si jeden z příběhů knihy, jako za dob, kdy neexistovalo rádio, televize ani počítač. Jsou to krásné chvíle v kruhu rodiny a do takovýchto chvílí patří tato kniha.

Katka Cahlíková

# ze staršovstva

Brno I

I když se z dubnové schůze třetina členů staršovstva omluvila, hodnotili jsme jako obvykle uplynulé období života sboru. Radost jsme měli z nedávného kázání sestry Olgy Navrátilové, společných bohoslužeb se sborem CB Betanie a velké účasti na dubnových nešporách, které se vydařily po všech stránkách. S uspokojením jsme konstatovali, že nový sál se ukázal vhodný také k pořádání seniorátní presbyterní konference. Dále se jednalo o plánovaných akcích: sborovém zájezdu do Vídně, přípravě koncertu Radoslava Kvapila a návštěvě pěveckého sboru z Moravské Třebové (10.6.). Staršovstvo vyslovilo souhlas s několika křty dětí i dospělých. Po celé velikonoční období budeme na zahájení zpívat první sloku písně Buď tobě sláva. Byla schválena koupě nové travní sekačky, vysavače a laviček. K opravě střech Červeného kostela přibude ještě oprava části střechy kostela Betlémského. Staršovstvo vyslechlo také informaci o krádeži na Blažkově a problémech s těžbou dřeva v okolí tábora.

Jiří Gruber

Brno II

Blížící se velikonoční svátky způsobily posun data schůze – staršovstvo se v dubnu setkalo už na začátku měsíce. Blížící se sváteční bohoslužebná shromáždění spolupůsobila jako motivace úvahy o tom, proč a jak patří děti do společenství sv. večere Páně. Příprava služeb Božích v pašijním a velikonočním čase a příprava sbírky Jeronýmovy jednoty náležela k dalšímu programu schůze, stejně jako zpráva o sborovém hospodaření doprovázená pečlivě a přehledně sestavenou tištěnou informací. Před závěrem ještě účastníky zaujala otázka, proč v Blahoslavově domě kazatel usedá mezi ostatní účastníky služeb Božích, a ne naproti všem ostatním. Mohlo by to snad vést k zamyšlení nad členěním vnitřního prostoru Blahoslavova domu a pokusy o jeho nové uspořádání v budoucnosti.

Jaroslav Vítek

Brno- Židenice

Staršovstvo sboru Brno-Židenice se sešlo na pravidelné schůzi 21. března. Zhodnotilo průběh výročního sborového shromáždění (v neděli 18. března), konstatovalo mj. mimořádně nízkou účast – zejména ve srovnání s běžnými nedělními bohoslužbami. Připravovalo společný pobyt se zástupci německého partnerského sboru v Jáchymově, připravovalo program ve sboru na duben a další období do prázdnin. Poděkovalo autorskému, redakčnímu a distribučnímu kolektivu za připravený velikonoční sborový dopis. Jednalo dále o připravovaných stavebních úpravách (budova modlitebny) o a jejich finančním pokrytí (diskuse nad navrženými plány, vyhlášení účelové sbírky). – Rozhodlo prozatím zachovat před časem založený „Fond sociálních potřeb“, ač se z něj v posledních dvou letech nečerpalo. Rozhodlo též o nové správě sborového účetnictví. Jana Nechutová

---

## modlitba

Pane,  
od tebe je každý nový den.  
Všechny dny jsou před tebou stejně důležité.  
Dej proto, abychom i dnešek vzali vážně.  
Úkoly, které nás v něm čekají,  
lidi, s nimiž jej budeme prožívat,  
zkušenosti, které přinese,  
radost, s níž nás překvapí,  
i to hořké, co nás v něm potká.  
Daruj nám ve všem svobodu,  
jež má svůj základ v tom, žes nám vyšel vstříc.  
Dej, ať jsme pokojní a mírní v důvěře,  
že jsi nám stále nablízku.  
Pomoz nám i k tomu, abychom byli stále vděčni.  
Amen.



Mitten unter uns, Wuppertal 1965, přeložil Blahoslav Šimek

Obrázek na obálce: **Pověření apoštolů v Antiochii**

*Jindra Hubková, Obrázky z bible,. ČBS 1998*

---

**Setkávání – brněnský evangelický měsíčník.** Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Miloslav Cahlík, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Melicharová, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Jana Slámová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč.

**Adresa sboru ČCE Brno I:** Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,  
email: [ccebrno1@atlas.cz](mailto:ccebrno1@atlas.cz), <http://brno1.evangnet.cz>

**Adresa sboru ČCE Brno II:** Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,  
email: [evsboii@iol.cz](mailto:evsboii@iol.cz), <http://brno-ii.evangnet.cz>

---